

"I må fødes på ny." (Johs. 3:7.)

Hvis nogen læresætninger indenfor Kristendommens område med rette kan siges at være fundamentale, er det uden tvivl disse to:

- Læren om retfærdiggørelsen og
- læren om den nye fødsel.

Den første viser hen på det store værk, som Gud gør for os, når Han tilgiver os vore synder; den anden på det store værk, som Gud gør i os, når Han fornyer vores faldne natur.

I spørgsmålet om tidspunkt, kommer ingen af dem før den anden. I samme øjeblik, som vi, gennem Guds nåde, er retfærdiggjorte ved forsoningen, som er i Jesus, bliver vi også født af Ånden. Men for vores tanker, som følger deres love, kommer retfærdiggørelsen før den nye fødsel. Joh.3:6.

Først fatter vi, at Guds vrede vendes bort fra os og derefter, at Hans Ånd virker i vore hjerter.

Hvor vigtigt må det da ikke være for hvert menneskebarn at, i bund og grund, forstå disse læresætninger.

I fuld overbevisning om dette har mange udemærkede mænd skrevet meget udførligt om retfærdiggørelsen, forklaret hvert punkt, som har sammenhæng med det og klarlagt de skriftsteder, som behandler den.

Mange har på samme måde skrevet om den nye fødsel og nogle af dem udførligt nok, men dog ikke så klart, som det kunne ønskes og heller ikke så dybt og nøjagtigt, idet de enten har givet en dunkel og svært opfattelig redegørelse om det eller også en overfladisk og yderliggående.

Derfor ser det ud til, at vi stadig mangler en fuldstændig, og samtidig klar, skildring af den nye fødsel; sådan en, som kan give os et tilfredsstillende svar på følgende tre spørgsmål:

1. Hvorfor skal vi fødes på ny, hvad ligger til grund for læren om den nye fødsel?
2. Hvordan skal vi fødes på ny, hvad er fødslen i sit væsen?
3. Til hvad skal vi fødes på ny, med hvilket mål for øje er det nødvendigt?

Disse spørgsmål skal jeg, med Guds hjælp, kort og klart besvare og derefter tilføje nogle konklusioner, som helt naturligt følger deraf.

I.

Først altså: Hvorfor skal vi fødes på ny, hvad ligger til grund for denne lære?

Grunden til den ligger næsten lige så dybt som verdens skabelse, thi i Bibelen skildring af den læser vi: "Lad os gøre mennesker i vort billede, 1.Mos.26,2 så de ligner os,.....Og Gud skabte mennesket i sit billede, i Guds billede skabte Han det."

Han skabte det ikke kun til et naturligt afbillede, et billede på Hans egen udødelighed, et åndeligt væsen, udrustet med forstand, fri vilje og forskellige sjælelige egenskaber; ikke blot til Hans politiske afbillede, som hersker over denne lavere verden, til at råde over fiskene i havet og fuglene under himlen og over alt, som rører sig på jorden. Men Han skabte det først og fremmest til Hans moralske afbillede, som ifølge apostlen Paulus er sandhedens retfærdighed og fromhed. I denne lighed med Gud blev mennesket skabt.

1. Johs.4:8. "Gud er kærlighed", følgelig var mennesket ved skabelsen fuld af kærlighed, og kærlighed var det eneste princip for alle dets sjælelige handlinger. Gud er fuld af retfærdighed, barmhjertighed og sandhed; så-
dan var også mennesket, da det kom fra sin Skabers hånd.

Gud er pletfri renhed, ligeledes var mennesket i begyndelsen ren fra enhver synds plet; hvis det var anderledes, kunne Gud ikke have sagt
1.Mos.1:31. om det, som om alle de andre af Hans hænder værk: "Det var såre godt!" Men selv om mennesket skabtes i Guds billede, skabtes det dog ikke uforanderligt. Dette ville ikke have været foreneligt med Guds plan med at udsætte det for en prøve.

Derfor blev mennesket skabt med evnen til at holde stand, men med mulighed for at falde. Og dette oplyste Gud mennesket om og gav det samtidigt en alvorlig advarsel. Trods dette forblev mennesket ikke i sin uskyld, men faldt fra sin høje værdighed. Det spiste af det træ, om hvilket Herren havde sagt: "Du må ikke spise af dette."

Gennem denne bevidste ulydige handling mod sin Skaber, gennem dette åbenbare oprør mod sin Herre, viste mennesket åbent:

- at det ikke længere ville have Gud til at herske over sig,
- at det ville styres af sin egen vilje og ikke af Hans vilje, som skabte det,
- og at det ikke ville søge sin lykke i Gud, men i verden, i Hans hænders værk.

1.Mos.2:17. Nu havde Gud i forvejen sagt til mennesket: "den dag du spiser deraf, skal du visselig dø!" Og Herren kan ikke bryde sit ord. Derfor døde mennesket, den dag det blev dødt for Gud, den mest forfærdelige død af alle. Det mistede livet i Gud, det blev skilt fra Ham og dets åndelige liv bestod netop i foreningen med Ham.

Kroppen dør, når den skilles fra sjælen, sjælen når den skilles fra Gud. Men denne skilsmisse fra Gud tilvejebragte Adam den dag og time, da han spiste af den forbudte frugt. Og dette vidnede han om, idet han straks i sin væremåde viste, at Guds kærlighed var udbrændt i hans sjæl, som var kommet bort fra det liv, som er af Gud.

Istedet for stod han nu under den opslidende frygtens herredømme, så han flygtede fra Herrens nærhed.

Ja, så lidt havde han tilbage af kendskabet til Ham, som fylder himmel og jord, at han forsøgte at gemme sig for Herren, Guds ansigt, blandt træerne i Edens have. Han havde i den grad mistet både kundskaben om og kærligheden til Gud, uden hvilke Guds afbillede ikke kunne bestå. Derfor blev han også på det tidspunkt berøvet denne lighed med Gud og blev uheldig såvel som ulykkelig. I det tabtes sted var der kommet hovmod og egenvilje i lighed med Djævelen, samt sindets lyster og begær i lighed med dyrene, som er hjemfaldne til forgængelighed.

Hvis nogen nu siger: "Nej, denne trussel: 'Hvis du spiser deraf, skal du visselig dø,' den henviser til den timelige død og kun på denne, på kroppens død, så er svaret enkelt nok: "at påstå noget sådant er at åbent og tydeligt gøre Gud til en løgner, at forsikre om, at sandhedens Gud talte imod sandheden. Thi det er fastslået, at Adam ikke døde rent kropsligt, den dag han spiste af frugten. Han levede, rent kropsligt, i mere end nihundrede år efter. Det kan altså ikke være den kropslige død, disse ord henviser til, hvis man ikke vil beskylde Gud for at ikke være sandfærdig. Derfor må det være den åndelige død, tabet af livet i Gud og ligheden med Gud. Og i Adam døde alle, hele menneskeslægten, alle menneskers børn, som var indesluttet i hans lænd.

Den naturlige følge af dette er, at hver og en, som nedstammer fra ham, kommer til verden åndeligt døde, døde for Gud, fuldstændig døde i synd, helt uden alt liv i Gud, berøvet ligheden med Gud, den retfærdighed og fromhed, hvormed Adam blev skabt.

Istedet for bærer nu ethvert menneske, som fødes til verden, Djævelens billede i hovmod og egenvilje og dyrets billede i sindets lyster og begær. Dette er altså grundlaget for den nye fødsel, vor menneskelige naturs fuldstændige fordærv. Det er derfor, at vi, efter at være blevet fødte i synd, må fødes på ny. Det er derfor, at hver og en, som er født af en kvinde, må fødes af Guds ånd.

II.

Men "hvordan må et menneske fødes på ny? Hvad er den nye fødsels væsen?" Dette er det andet spørgsmål. Og det er et spørgsmål af større vigtighed end noget andet, vi kan tænke os. Vi burde derfor ikke, i en betydningsfuld sag, stille os tilfredse med en overfladisk undersøgelse; men vi burde fordybe os i den med al tænkelig omsorg og overveje den i vore hjarter, indtil vi fuldt og helt forstår denne vigtige sag og klart ser, hvordan vi skal fødes på ny.

Vi bør dog ikke forvente os nogen udførlig filosofisk redegørelse for den måde, hvorpå det sker. Herren afviser med tilstrækkelig tydelighed enhver sådan forventning gennem de ord, som følger umiddelbart efter vores tekst, hvori han påmindes Nikodemus om et forhold, som er et li-

så udiskutabelt faktum, som hvilket som helst andet i naturen, men som dog ikke har kunnet forklares helt af det viiseste menneske under solen. "Vinden blæser, hvorhen den vil" - og ikke på grund af din kraft eller visdom - "og du hører dens susen" - du er fuldkommen sikker på, det er højt hævet over al tvivl, at den blæser, - "men du ved ikke, hvorfra den kommer eller hvorhen den går" - intet menneske kan nøjagtigt redegøre for, hvordan den begynder og ender, stiger og falder. "Sådan er det med hver og en, som er født af Ånden" - du kan være fuldkommen sikker på dette faktum, som på at vinden blæser, men den nøjagtige måde, hvorpå det sker og hvordan Helligånden bevirker dette i sjælen, kan hverken du eller den viiseste af mennesker forklare.

Det er imidlertid nok for ethvert fornuftigt, kristent formål, at vi, uden at fordybe os i nysgerrige, kritiske spørgsmål, kan give en enkel, bibelsk beskrivelse af den nye fødsels virkelighed. Dette er tilstrækkeligt for ethvert fornuftigt menneske, som blot søger sin sjæls frelse. Udtrykket "at fødes på ny", blev ikke først brugt af Herren i Hans samtale med Nikodemus, men det var alment kendt før den tid og anvendt blandt jøderne, når Vor Frelser fremtrådte blandt dem.

Når en hedning, som var nået op i moden alder, blev overbevist om, at den jødiske religion var af Gud og ønskede at forene sig med dem, var det almindeligt at døbe ham, inden det blev ham tilladt at lade sig omskære. Og når han var døbt, sagde man, at han var født på ny, hvormed man mente, at han, fra at have været et Djævelens barn, nu blev optaget i Guds familie og nu blev regnet for et af Hans børn.

Dette udtryk, som Nikodemus, som lærer i Israel, burde have forstået så vel, bruger Jesus altså i sin samtale med ham, blot med en dybere betydning, end han var vant til. Og dette må være grunden til, at han spørger: "Hvordan kan et menneske fødes når det er gammelt?" Ordene kan ikke være ment bogstaveligt, thi et menneske kan ikke atter gå ind i sin moders liv og fødes, det må have en åndelig betydning:

- Et menneske kan fødes fra oven, fødes af Gud, fødes af Ånden på en måde, som indebærer en meget stor lighed med den naturlige fødsel.
- Inden et barn fødes har det øjne, men ser ikke, det har ører, men hører ikke.
- Det bruger ikke dets øvrige sanser fuldtud.

Det har ingen kendskab til noget i verden, ingen naturlig forstand.

- Vi kalder det ikke engang et liv, når barnet har den eksistensform (når det ikke er født)

Det er først når et menneske er blevet født, at vi begynder at sige, at det lever. Thi så snart det er født, begynder det at se lyset og de forskellige ting i omgivelserne. Ørerne er da åbne og mennesket hører

de lyde, som træffer disse.

Samtidigt begynder alle de andre sanser at arbejde, hver med sit formål.

Ligeledes ånder og lever mennesket på en helt anden måde, efter det er født.

Passer lignelsen ikke fuldstændig ind i alle disse detaljer? Så længe et menneske befinder sig i sin naturlige tilstand, inden det er blevet født af Gud, har det, i åndelig forstand:

- øjne, men ser intet, thi et tykt uigennemtrængeligt slør dækker dem.
- Det har ører, men hører ikke, det er fuldstændig døvt for det, som det mest af alt burde høre.
- Dets øvrige åndelige sanser er alle lukkede, som hvis det ingen havde.

Derfor har mennesket i denne tilstand heller ikke nogen kendskab til Gud, ingen forbindelse med Ham, kender intet til Ham. Det har ingen virkelig kundskab om det, som hører Gud til, hverken om åndelige eller evige ting.

Derfor er det, på trods af, at det er et levende menneske, en død kristen. Men så snart mennesket er født af Gud, er der sket en total forandring på alle disse punkter.

Hans hjertes øjne er blevet oplyste - dette er den store apostels udtryk - thi Han som engang sagde: "Af mørke skal lys skinne frem," Han har ladet lys gå op i hans hjerte, for at kundskaben om Guds herlighed, Hans vidunderlige kærlighed, som stråler i Kristi ansigt, skal kunne sprede sit lys. Ef.1:18. 2.Kor.4:6.

Når hans ører nu er blevet åbne, er han istand til at høre den indre røst fra Gud, som siger: "Vær frimodig søn, dine synder forlades dig. Gå og synd ikke mere." Dette er hensigten med det Gud siger til hans hjerte, om end det ikke altid er med de samme ord. Mat.9:2. Johs.8:11

Han er nu parat til at høre alt, hvad Han, som lærer menneskene indsigt, fra tid til anden behager at åbenbare for ham. Han føler i sit hjerte - for nu at bruge vor (den engelske) kirkes udtryk - Guds Ånds mægtige værk, ikke i en grov kødelig mening, som verdensmennesker dumt og med vilje misfortolker udtrykket, selv om de gang på gang er blevet oplyste om, at vi dermed mener, hverken mere eller mindre end dette: "Han føler, fornemmer i sit indre den nåde, som Guds Ånd virker i hans hjerte."

- Han føler, at han bevidst er i besiddelse af en fred, som overgår al forstand. Fil.4:7.

- Han føler ofte en glæde i Gud som er usigelig og herlig. 1.Pet.1:8.

- Han føler Guds kærlighed udgydt i sit hjerte ved Helligånden, som er blevet givet ham, og alle hans åndelige sanser er da virksom-

Rom.5:5.

- Kol.3:3. me for at skille det åndeligt gode fra det onde. Ved at bruge disse, vokser han dagligt i kundskab om Gud, om den, som Han har sendt, Jesus Kristus, og om alle de ting, som tilhører Hans indre rige. Og nu kan han i sandhed siges at leve, thi Gud har vakt ham til livet og han lever for Gud gennem Jesus Kristus. Han lever et liv, som verden ikke kender, et liv, som er skjult med Kristus i Gud.
- Gud ånder ligesom på sjælen uophørligt og hans sjæl indånder Gud. Nå-de sænker sig ind i hans hjerte, og bøn og taksigelse stiger mod him-melen, Og gennem denne vekselvirkning mellem Gud og menneske, dette fælleskab med Faderen og med Hans søn, vedligeholdes Guds liv i sjæ-len, som ved et Åndens åndedrag, og Guds lam vokser op til "mands mo-denhed og det mål af vækst, da vi kan rumme Kristi fylde."
- Ef.4:13. Heraf fremgår det tydeligt, hvori den nye fødsels natur består. Det er den store forvandling, som Gud bevirker i sjælen, når Han fø-rer den til livet, når Han opvækker den fra syndens død til retfær-dighedens liv. Det er den forvandling, som udføres af Guds almægtige
- Ef.2:10. Ånd i hele sjælen - når den skabes i Kristus Jesus,
- Ef.4:24. - når den skabes til lighed med Gud i sandhedens retfærdighed og hel-lighed,
- når kærligheden til verden forvandles til kærlighed til Gud, hov-mod til ydmyghed, hidsighed til sagtnodighed, had, misundelse, mod-vilje til en oprigtig ømsindig, uselvisk kærlighed til alle menne-sker.
- Med andre ord: "Det er den forvandling, hvorigennem det jordiske, fy-siske, djævelske sind udbyttes med det sind, som var i Kristus Jesus:"
- Fil.2:5. Dette er den nye fødsels natur. Sådan er det med hver og en, som er
- Joh.3:8. født af Ånden.

III.

Det er ikke svært for dem, som har tænkt over disse ting, at indse nødvendigheden af at fødes på ny og at besvare det tredje spørgsmål. *Hvorfor, med hvilken hensigt, er det nødvendigt for os at blive født på ny?*

Det er meget let at forstå, at det i første omgang er nødvendigt for at blive hellig. Thi hvad er hellighed i følge Guds ord?

Ikke ene og alene ydre religion, et system af ydre pligter, hvor man-ge de end må være og hvor punktligt de end må overholdes.

Nej, evangelisk hellighed er intet mindre end Guds billede præget i hjertet, det er intet andet end hele det sind, som var i Kristus Je-sus, den består af alle himmelske sjælelige tilstande og sindelag forenede i en enhed. Den er ensbetydende med en sådan uafsladelig og taknemlig kærlighed til Ham, som ikke nægtede os sin søn, sin enbår-

ne søn, at den gør det selvfølgeligt og nødvendigt for os at elske al-le menneskers børn, ja, at den fylder os med hjertelig barmhjertig-hed, godhed, sagtnodighed og tålmodighed. Det er en sådan kærlighed Kol.3:12. til Gud, som lærer os at være korrekte i vor livsførelse, og som sæt-ter os istand til at frembære vor krop og vor sjæl, alt hvad vi er og alt hvad vi har, alle vore tanker, ord og gerninger, som et uaf-la-deligt offer til Gud, Ham velbehageligt gennem Jesus Kristus.

Men denne hellighed kan ikke virkeliggøres før vores sjæl er blevet fornyet. Den kan ikke begynde sin virken i vores sjæl før denne for-vandling har fundet sted, før vi er blevet ført fra mørket til lyset Ap.g.26:18. og fra Satans magt til Gud, ved den Højestes magt, det vil sige, er blevet født på ny. Og derfor er dette absolut nødvendigt for at blive hellig.

Men uden hellighed skal ingen se Herren, ingen se Guds ansigt i her-lighed. Som følge af dette er den nye fødsel nødvendig for evig frel-se.

Der findes mennesker, som praler med, at de kan leve i deres synder indtil de kommer til deres sidste gispende åndedrag og alligevel bagefter leve hos Gud - så fortvivlende onskabsfuldt og så bedrage-risk er menneskets hjerte - og tusinder tror helt alvorligt på, at de har fundet en bred vej, som ikke leder til fortabelse.

"Hvilken fare", sådan siger de, "kan vel en kvinde være i, som er så uskyldig og så dydig? Hvilken risiko er der vel for, at en så hæder-lig mand, en mand, med så upåklagelig en moral, skulle gå glip af him-melen? I særdeleshed hvis de udover alt dette også besøger kirken og går til nadver regelmæssigt!"

Nogle af disse spørger med stor selvsikkerhed: Hvordan? Skulle ikke jeg være ligeså god som mine naboer?"

Jovist, ligeså god som dine uhellige naboer, ligeså god som dine na-boer, som dør i deres synder. Thi I skal allesammen synke ned i af-grunden, i det nederste helvede. I skal allesammen ligge i den bræn-dende sø, i ildsøen, som brænder med svovl. Åb.19:20.

Da skal du, om ikke før - men Gud give, at du må se det før - indse, at hellighed er nødvendig for saligheden, og at, som følge af dette, også den nye fødsel er nødvendig, eftersom ingen kan blive hellig uden at være født på ny.

Af samme årsager kan ingen blive lykkelig, ikke engang i denne ver-den, uden at være født på ny. Thi det er i sagens natur ikke muligt for et menneske at være lykkelig, hvis det ikke er helliggjort.

Allerede den stakkels romerske profet, Juvenalis, kunne sige os dette: "Intet ondt menneske er lykkeligt!" Grunden til det er tydelig: "Alle uhellige sindsbevægelser er ubehagelige sindsbevægelser. Ikke

blot sådan, at had, misundelse og hævn skaber et helvede i brystet, men selv de mildere lidenskaber medfører tusind gange flere plager end fornøjelser, hvis de ikke holdes indenfor passende grænser. Til og med venten tærer på hjertet, hvis den forlænges. Og ethvert ønske, som ikke er i overensstemmelse med Guds vilje, forleder os til at påføre os selv mange kvaler. Og alle disse almindelige kilder til synd - hovmod, egoisme og forgudelse af mennesker - er, i samme udstrækning, som de forekommer, også almindelige kilder til ulykke. Derfor har lykken ingen plads i nogen sjæl, så længe de hersker der. Men de skal herske der indtil hele indretningen af vores natur er forandret, det vil sige, indtil vi er blevet født på ny. Derfor er en ny fødsel absolut nødvendig, for at man skal blive lykkelig i denne verden såvel som i den kommende.

IV.

Jeg lovede at tilsidst tillægge nogle konklusioner, som helt naturligt bliver følger af ovenstående iagttagelser.

Den første konklusion er, at dåben ikke er den nye fødsel, det er to adskilte ting. Mange synes i virkeligheden at forestille sig, at det er det samme. I det mindste taler de, som om de tænkte sådan. Men jeg kender ikke til, at en sådan mening er blevet offentligt anerkendt af noget kristent samfund. Det er sikkert, at det ikke er sket indenfor disse kongeriger (Storbritanien og Irland), hverken af statskirken eller blandt afvigerne. Opfattelsen blandt de sidstnævnte er klart fremstillet i deres store Katekismus:

"Spørgsmål : Hvoraf består et sakramente?"

Svar : Et sakramente består af to dele; et ydre og synligt tegn og en indre og åndelig nåde, som symboliseres deraf!

Spørgsmål : Hvad er dåben?"

Svar : Dåben er et sakramente, hvori Kristus har konstitueret afvaskningen i vand som et tegn og et segl på fornyelsen gennem Hans Ånd." Her er det klart fortalt: Dåben, tegnet forklares at være adskilt fra fornyelsen, det som dermed udtrykkes.

Ligesådan fremstilles, i den engelske kirkes katekismus, denne kirkes opfattelse med den allerstørste klarhed.

" Spørgsmål : Hvad mener du med ordet sakramente?"

Svar : Jeg mener et ydre og synligt tegn på en indre og åndelig nåde.

Spørgsmål : Hvad er den ydre del eller formen i dåben?"

Svar : Vandet, hvori et menneske døbes i Faderens, Sønnens og den Hellige Ånds navn.

Spørgsmål : Hvad er den indre del eller den sag som udtrykkes?"

Svar : En død på synden og en ny fødsel til retfærdighed."

Ingenting er derfor tydeligere end at dåben, ifølge den engelske kirkes lære, ikke er den nye fødsel.

Men i virkeligheden er denne sag i sin natur så klar og tydelig, at ingen anden autoritet behøves. Thi hvad kan være mere klart, end at det ene er et ydre, det andet et indre værk, at det ene er synligt, det andet usynligt, og at de derfor er helt adskilte fra hinanden.

- Thi det ene er en handling, som renser kroppen og som udføres af et menneske, det andet derimod en forvandling, som Gud udfører i sjælen. Derfor må de to ting også adskilles ligeså meget, som sjælen fra kroppen eller vand fra Helligånden.

- Af den ovenstående beretning kan vi for det andet udlede, at eftersom den nye fødsel ikke er det samme som dåb, følger den heller ikke altid med dåben, dåb og ny fødsel følges ikke altid.

Et menneske kan blive døbt med vand og alligevel ikke være født af ånd. Dåben kan imidlertid være det ydre tegn, hvor den indre nåde savnes. Jeg taler ikke om børnene nu.

Det er ubestrideligt, at vor kirke (den engelske) antager, at alle som døbes i barndommen fødes på nyt ved denne lejlighed, og det anerkendes at hele ritualet for barnedåb bygger på denne antagelse.

Det er heller ikke en vægtig indvending, at vi ikke kan forstå, hvordan dette værk kan udføres i et barn. Thi vi kan heller ikke forstå, hvordan det kan udføres i et voksent menneske. Men forholdet må nu være underordnet med børn - et er sikkert, at ikke alle, som døbes ved moden alder, fødes på ny i samme øjeblik. "Af deres frugter skal Mat.7:16,20 I kende dem." Og det er altfor tydeligt til at kunne benægtes, at mange af dem, som var djævelens børn inden de blev døbt, fortsætter med at være det også efter dåben. Thi hvad deres far begærer, det vil de gøre. De fortsætter med at være syndens tjenere uden at fordre indre eller ydre hellighed.

- En tredie konklusion vi kan drage af den førnævnte betragtning er, at den nye fødsel ikke er det samme som helliggørelse. Dette tages i virkeligheden for givet af mange, især af en fremtrædende forfatter i hans nyligt udgivne skrift om Den Kristne Genfødsels natur og grund (William Law). Jeg skal afholde mig fra adskillige andre tungtvejende indvendinger mod dette skrift og blot lægge en meget håndgribelig sådan frem:

Den taler hele tiden om genfødslen som et værk, som langsomt skridder frem i sjælen skridt for skridt fra det øjeblik, da vi først vendte os til Gud. Dette er en ubestridelig sandhed, hvad angår helliggørelse, men det er ikke sandt, når det drejer sig om genfødselen (det at blive født på ny). Denne er en del af helliggørelsen, ikke hele helliggørelsen. Den er porten til den, selve indgangen.

hed for at gøre mod alle mennesker, forandrer dette slet ikke sagen - du skal alligevel fødes på ny! Uden det kan ingenting være din arme, syndige, besmittede sjæl til nogen gavn.

"Men jeg bruger til stadighed Guds nådemidler, jeg går i kirke og modtager sakramentet."

Du gør rigtigt i at gøre det, men alt dette vil ikke frelse dig fra helvedet, hvis du ikke bliver født på ny.

Du kan gå i kirke to gange dagligt, gå til Herrens bord hver uge, læse nok så mange bønner i din ensomhed, høre nok så mange gode prædikener, læse nok så mange gode bøger, men du skal alligevel fødes på ny, thi intet af alt dette kan erstatte den nye fødsel, nej, ingenting under himlen.

Hvis du ikke allerede har erfaret dette Guds indre værk, må din bøn til stadighed være: "Herre, udvid alle dine øvrige velsignelser med

Johs.3:3. denne - lad mig blive født på ny.

Nægt mig hvad der behager dig, men nægt mig ikke dette - lad mig blive født ovenfra!

Tag det fra mig, som du synes er passende at tage - ære, ejendele, venner, helbred, giv mig blot dette: at blive født af Ånden, at blive

1.Pet.1:23. optaget blandt Guds børn! Lad mig fødes, ikke af en forgængelig sæd,

2.Pet.3:18. men af en uforgængelig, gennem Guds levende ord, som forbliver!

Og lad mig dagligt vokse i nåde og erkendelse om Vor Herre og Frelser, Jesus Kristus.